

LA EUCOLOGÍA PASCUAL DEL MISAL ROMANO: ESTUDIO CRÍTICO ETIOLÓGICO (y III)¹

Luis Fernando Álvarez González
Profesor del C.E.T. de Sevilla

(continuación)

MR 56 (CF3P4)²

- 1 Praesta, quaesumus, omnipotens Deus,
- 2 ut, qui resurrectionis dominicae mysteria colimus,
- 3 redemptionis nostrae suscipere laetitiam mereamur.
- 4 Per Dominum.

* GrH 390 "Ortn. in Dominica sancta ad miss. Ad fontes".

A 781, Gel 735, Rh 459, Sg 575, TrG 1353.
GrP 335, J 105, F 731, Riv 420, U 35, TrGr 1353.

¹ Esta es la tercera y última parte de un estudio hermenéutico de los textos eucológicos del tiempo pascual del nuevo Misal Romano. La primera parte –una presentación general de la eucología pascual– apareció publicada en *Isidorianum* 4 (1993) 43-98. La segunda parte –que recogía el estudio crítico etiológico de los 55 primeros textos de la eucología de pascua– veía la luz en *Isidorianum* 5 (1994) 31-77. En el presente artículo se reanuda el estudio de las restantes oraciones hasta completar el estudio crítico etiológico. Se ofrece, además, una bibliografía selecta y un índice de los textos analizados.

² Para las abreviaturas y siglas así como para la catalogación de las fuentes cf. *Isidorianum* 5 (1994) 32-39.

Ber 568, TrA 1368, Bia 532.

2. qui] quid *Gel* / mysteria] solemnity *A, Gel, Rh, Sg, TrG, GrH, GrP, J, F, Riv, U, TrGr, Ber, Bia, TrA*.

3. redemptionis] ereptionis *A, Gel, Rh, Sg, TrG, GrH, GrP, J, F, Riv, U, TrGr, Ber, Bia, TrA* / suscipere laetitiam] laetitiam suscipere F.

4. Per Dominum] Per *A, J, F, U*. Per eundem *Rh, Sg, TrG, TrGr, Ber, Bia, TrA*.
Per eundem Dominum *GrH, GrP, Riv*.

MR 57 (CF4P2)

- 1 Annua recolentes mysteria,
- 2 quibus per renovatam originis dignitatem
- 3 humana substantia spem resurrectionis accepit,
- 4 clementiam tuam, Domine, suppliciter exoramus,
- 5 ut, quod fide recolimus, perpetua dilectione capiamus.
- 6 Per Dominum.

* GeV 508 + GeV 507 + GeV 506.

GeV 508 "Orationes et preces de Pascha Annotina. Infra actionem":

- 1 Hanc igitur oblationes [...] quam tibi offerunt
- 2 **annua recolentes mysteria**
- 3 quibus eos tuis adoptasti regalibus institutis,
- 4 quaesumus, Domine, placatus intende...

GeV 507 "Orationes et preces de Pascha Annotina. VD":

- 1 VD: [...] redemptionis nostrae festa recolere,
- 2 **quibus humana substantia** vinculis prevaricatione exuta,
- 3 **spem resurrectiones accepit**
- 4 **per renovatam originis dignitatem.**
- 5 Per Quem maiestatem.

GeV 506 "Orationes et preces de Pascha Annotina. Secreta":

- 1 **Clementiam tuam, Domine, suppliciter exoramus,**
- 2 **ut paschalis muneris sacramentum,**

- 3 **quod fide recolimus** et spe desideramus intenti,
- 4 **perpetua dilectione capiamus.** Per Dominum.

MR 58 (CF4P4)

- 1 Deus, vita fidelium, gloria humilium, beatitudo iustorum,
- 2 ad preces supplicum benignus intende,
- 3 ut, qui promissa tuae sitiunt largitatis,
- 4 de tua semper abundantia repleantur. 5 Per Dominum.

* GeV 562.

Gel 987, Rh 600, Sg 782.

J 115, 244, F 1515, 1805, U 862.

Tr 1799, Ber 1276, E 629, Bia 1176.

2. ad preces supplicum benignus intende] propitius suscipe supplicum preces *GeV,Rh,Sg,F 1515,Tr.* propitius respice supplicum preces *Gel,E.* propitius suscipe supplicantium preces *J 115.* propitius accipe supplicum preces *J 224,F 1805,U,Ber,Bia.*

3. qui promissa tuae sitiunt largitatis] animae quae promissiones tuas sitiunt *GeV,Gel,Rh,Sg,J 224,F,U,Tr,Ber,E,Bia.* animae quae promissionis tuae sitiunt *J 115.*

4. abundantias *Rh* / de tua semper abundantia] de tua semper caritatis abundantia *J 224,Bia.* de tuae semper caritatis abundantia *F 1805,U,Tr,Ber,E.*

5. Per Dominum] Per *Rh,J,F,U,Ber,Bia.* Per Dominum nostrum *GeV,E.*

MR 59 (CF4P6)

- 1 Annue nobis, quaesumus, Domine,
- 2 ut, quemadmodum mysterio
- 3 resurrectionis Filii tui sollemnia colimus,
- 4 ita et in adventu eius gaudere cum Sanctis omnibus mereamur.
- 5 Per Dominum.

* MGo 293 "Item missa paschalis. Quarta feria. Collectio".

MGaV 211.

1. quaesumus *MGaV,MGo.*

3. Filii tui] Domini nostri Iesu *MGaV*. Domini nostri Iesu Christi *MGo*
/ colemus *MGaV*.

4. gaudire *MGaV, MGo*.

5. Dominum *om MGo*.

MR 60 (CF5P4)

- 1 Deus, qui humanam naturam
- 2 supra primae originis reparas dignitatem,
- 3 respice ad pietatis tuae ineffabile sacramentum,
- 4 ut, quos regenerationis mysterio dignatus es innovare,
- 5 in his dona tuae perpetuae gratiae benedictionisque conserves.
- 6 Per Dominum.

* GeV 485 "Incipiunt tocius Albae orationes et praeces. Feria quinta".

A 842, Gel 810, 834, Sg 643.

GrH 446, F 809, Riv 466, U 97.

Tr 1517, Ber 553, E 432,1, TrA 1356, Bia 517.

1. Deus] Omnipotens sempiterne Deus *A, Gel 834, Sg, GrH, F, Riv, U, Tr*.
2. primi *Gel 834* / reparas] preparas *GeV, GrH, Riv*.
3. ad *om A, Gel 834, Sg, GrH, F, Riv, U, Tr*.
4. ut] et *Gel 834, Sg, GrH, F, Riv, U, Tr* / mysterii *GeV*. mysteriis *Gel 810*
innovare dignatus es *transp A, Gel 834, Sg, GrH, F, Riv, U, Tr*.
5. in his *om Sg* / tua *A, Gel 834, Sg, GrH, F, Riv, Tr* / perpetuis *A, Gel 834*.
perpetua *Sg, GrH, F, Riv, Tr*. perpetis *Ber, E, Bia, TrA* / benedictionisque]
protectione *A, Gel 834, Sg, GrH, F, Riv, U, Tr* / conserva *GeV, A, Gel, Sg, GrH, F,*
Riv, U, Tr, Ber, E, Bia, TrA.
6. Per Dominum] Per Dominum nostrum *GeV, Gel 810, . Per A, Gel*
834, F, Riv, Ber, E, Bia, TrA.
Cf. Ve 1104.

MR 61 (CF5P6)

- 1 Deus, qui populum tuum
- 2 tuae fecisti redemptionis participem,
- 3 concede nobis, quaesumus,
- 4 ut de resurrectione dominica perpetuo gratulemur.
- 5 Per Dominum.

* MGo 305 "Item missa paschalis. Sexta feria. Ad pacem".
MGaV 219.

1. tui *MGaV*.
2. tuae *om MGaV* / redemptionis *MGaV*.
3. quaesomus *MGaV,MGo*.
4. de] et *MGaV* / resurrectionis *MGaV,MGo* / dominicae *MGaV,MGo*
/ in *add MGaV,MGo* / gratuletur *MGaV*. gratulemus *MGo*.
5. Per Dominum] Per *MGo*.

MR 62 (CF6P2)

- 1 Deus, qui pro nobis Filium tuum
- 2 crucis patibulum subire voluisti,
- 3 ut inimici a nobis expelleres potestatem,
- 4 concede nobis, famulis tuis,
- 5 ut resurrectionis gratiam consequamur.
- 6 Per Dominum.

* GrH 324 "Feria IIII ad sanctam Mariam Maiorem. Alia" (Semana Santa).

A 586, Gel 583, Sg 480, TrG 1153.
GrP 292, J 86, W 256, F 646, Ro 84,2, Riv 296, TrGr 1161.
CeC 116, CeR 82.
Ber 478, E 403, Bia 437.
MRV 438.

2. patibulum *Sg*.
3. expelleris *Gel*.
5. eius *add Ber,E,Bia*.
6. Per Dominum] Per *A,Gel*. Per eundem *TrG,J,W,Ro,TrGr,CeC,Ber*,
E,Bia. Per Dominum nostrum *Sg*. Per eundem Dominum *MRV*.

MR 63 (CF6P4)

- 1 Deus, qui et libertatis nostrae auctor es et salutis,
- 2 exaudi supplicantium voces,
- 3 et, quos sanguinis Filii tui effusione redemisti,

- 4 fac, ut per te vivere
- 5 et perpetua in te valeant incolumitate gaudere.
- 6 Per Dominum.

* MGo 298 "Item missa paschalis. Quinta feria. Colleccio".

--

3. et, quos] atque eos, quos *MGo* / Filii *om MGo*.
4. fac] praesta *MGo*.
5. valeant] facias *MGo* / salvator *add MGo*.
6. Per Dominum *om MGo*.

■ 3. Cf. *Eph* 1,7. *Col* 1,14. 1 *Petr* 1,19. *Apoc* 5,9

MR 64 (CF6P6)

- 1 Deus, qui ad aeternam vitam
- 2 in Christi resurrectione nos reparas,
- 3 erige nos ad consedentem in dextera tua
- 4 nostrae salutis auctorem,
- 5 ut, cum in maiestate sua Salvator noster advenerit,
- 6 quos fecisti baptismo renasci,
- 7 facias beata immortalitate vestiri.
- 8 Per Dominum.

* GeV 516 + Ber 612.

GeV 516 "Incipiunt orationes paschales uespertinales":

- 1 **Deus, qui ad aeternam vitam in Christi resurrectione nos reparas,**
- 2 imple pietatis tuae ineffabile sacramentum,
- 3 **ut cum in maiestate sua Salvator noster advenerit,**
- 4 **quos fecisti baptismo regenerare,**
- 5 **facias beata immortalitate vestiri.**
- 6 Per Dominum.

Ber 612 "Fer. V. in Albis mis. pro bapti. s. s.":

- 1 **Deus qui ad aeternam vitam in Christi resurrectione nos reparas,**
- 2 **erige nos ad consedentem in dextera tua**
- 3 **nostrae salutis auctorem.**

- 4 Ut qui propter nos iudicandus advenit,
- 5 pro nobis iudicaturus mitis adveniat Dominus noster.
- 6 Qui tecum.
- 4. Cf. *Hebr* 2,10.
7. Cf. 1 *Cor* 15,53.

MR 65 (CF6P6a)

- 1 Exaudi, Domine, preces nostras,
- 2 ut, quod tui Verbi sanctificatione promissum est,
- 3 evangelico ubique compleatur effectu,
- 4 et plenitudo adoptionis obtineat
- 5 quod praedixit testificatio veritatis.
- 6 Per Dominum.

* Ve 867 "Admonitio ieiunii mensis septimi et orationes et preces.
Item alia".
GeV 552, A 923, Gel 926, Rh 555, Sg 727.
F 1503.
Tr 1629.

2. quod tui Verbi sanctificatione promissum est] in omni natione,
quod Verbi tui promissum est *Ve* / sanctificationem *GeV, Gel.* sanctione
Sg, Tr.
3. evangelico ubique compleatur effectu] evangelio, compleatur *Ve* /
evangelicum *Rh.*
4. obtineat *GeV, A.*
6. Per Dominum] Per *Ve, A, Rh, F.*

MR 66 (CSP4)

- 1 Omnipotens sempiterne Deus,
- 2 semper in nobis paschale perfice sacramentum,
- 3 ut, quos sacro baptisate dignatus es renovare,
- 4 sub tuae protectionis auxilio multos fructus afferant,
- 5 et ad aeternae vitae gaudia pervenire concedas.
- 6 Per Dominum.

* Ber 577 + Ber 571.

Ber 577 "Fer. II in Albis. It mis in ecla maior. Pr":

- 1 VD: Per Christum Dominum nostrum.
- 2 Qui **semper in nobis paschale perficiat sacramentum.**
- 3 Ut per initiata remedia continuis educare
- 4 non desistat augmentis.
- 5 Unde profusis gaudiis totus in orbe terrarum mundus exultat.
- 6 Sed et supernae virtutes et angelicae
- 7 concinunt potestates hymnum.

Ber 571 "Fer. II. In Albis. Mis. pro bapti. S. ob.":

- 1 Clementiam tuam supplices exoramus, omnipotens Deus,
- 2 ut populum tuum quem **sacro baptismo renovare dignatus es,**
- 3 per haec paschalia munera
- 4 **ad aeternae vitae gaudia pervenire concedas.** Per.

MR 67 (CSP6)

- 1 Deus, cuius Filius ad caelos ascendens
- 2 Apostolis Sanctum Spiritum dignatus est polliceri,
- 3 praesta, quaesumus,
- 4 ut sicut illi multifaria doctrinae caelestis munera perceperunt,
- 5 ita nobis quoque spiritalia dona concedas.
- 6 Per Dominum.

* Ber 676 "Or. ad vesperum vel ad matut. Alia".

TrA 1797, Bia 645.

1. cuius Filius] qui *Ber, Bia, TrA*.
2. Apostolis Sanctum Spiritum... polliceri] discipulis tuis Spiritum Sanctum collaturum te dignatus es polliceri *Ber, TrA*. discipulis tuis per Spiritum Sanctum collaturum te dignatus es polliceri *Bia*.
4. illi] apostoli tui *Ber, Bia, TrA*.
6. Per Dominum] Qui cum Deo Patre *TrA*. Qui cum Patre *Ber*. Qui vivis *Bia*.

■ 2. Cf. *Act* 2,33.

Cf. *Eph* 4,8.

o J. LÓPEZ MARTÍN, *El don de la Pascua* 467-468.

MR 68 (CSP6a)

- 1 Mentis nostras, quaesumus, Domine,
- 2 bonis operibus semper informa,
- 3 ut, ad meliora iugiter contententes,
- 4 paschale mysterium studeamus habere perpetuum.
- 5 Per Dominum.

* GeV 564 "Quinta Dominica post clausum Paschae. VD":

- 1 VD: Tu **mentes nostras**
- 2 **bonis operibus semper informes,**
- 3 quia sic erimus praeclari muneris prompta sinceritate cultores,
- 4 si **ad meliora iugiter** transeuntes
- 5 **paschale mysterium studeamus habere perpetuum.**
- 6 Per quem maiestatem.

MR 69 (SoSP2)

- 1 Propitius, Domine, quaesumus, haec dona sanctifica,
- 2 et, hostiae spiritalis oblatione suscepta,
- 3 nosmetipsos tibi perfice munus aeternum.
- 4 Per Christum.

* MRV 907 "Feria II infra octavam Pentecostes. Secreta".

Ve 201, 216.

Gel 1039, Rh 633, Sg 823, Pra 129,2, M 436, TrG 1879.

GrH 533, GrP 475, GrAd 147, J 118, F 980, 993, Ro 121,2, Riv 546, 558,
U 181, 194, TrGr 1879.

2. et *add Pra / spiritalis U / oblatione*] *observatione Sg,TrG,TrGr.*
oblationis F.

3. *nosmetipsus Gel / aeternam MRV.*

4. *Per Christum*] *Per Ve,Gel,Rh,Sg,Pra,M,GrH,GrP,GrAd,F,Riv,U. Per*
Dominum TrG,J,TrGr,MRV.

■ 2. Cf. 1 Petr 2,5.

MR 70 (PcSPZ)

- 1 Sumpsimus, Domine, sacri dona mysterii,
- 2 humiliter deprecantes,
- 3 ut, quae in sui commemorationem
- 4 nos Filius tuus facere praecepit,
- 5 in nostrae proficiant caritatis augmentum.
- 6 Per Christum.

*MRV 1083 "Feria VI. Quatuor Temporum Pentecostes. Postcommunio".
Ve 596.

A 1485, Gel 1052, 1619, Rh 641, Sg 835, 1329, Sal 330, M 443, 659, TrG
2686.

GrH 544, GrP 486, 747, GrA 1197, J 120, 138, W 469, F 999, Je 240, Ro
125,3, U 200.

Tr 1896, TrA 82.

1. sacra M 659 / mysteria Gel 1052.

3. sui] tui Ve.A.Gel,Rh,Sg,Sal,M,TrG,GrH,GrA,GrP,J,W,F,Je,Ro,U,Tr,
TrA,MRV / commemoratione A,Gel,Rh,Sg,Sal,M,TrG,GrH,GrA,GrP,J
138,W,F,Je,Ro,U,Tr,TrA.

4. Filius tuus om Ve,A,Gel,Rh,Sg,Sal,M,TrG,GrH,GrA,GrP,J,W,F,Je,Ro,U,
Tr,TrA,MRV / praecipisti Ve,Gel,Rh,Sg 1329,M. praecepisti A,Sg, 835,Sal,
TrG,GrH,GrA,GrP,J,W,F,Je,Ro,U,Tr,TrA,MRV.

5.caritatis]infirmittatisVe,A,Gel,Rh,Sg,835,Sal,M,GrH,GrA,GrP,J,W,
F,Je,Ro,U,Tr,TrA,MRV. firmitatis Sg 1329,TrG / augmentum] auxilium Ve,A,
Gel,Rh,Sg 835,Sal,M,GrH,GrP,J,W,F,Je,Ro,U,Tr,TrA,MRV.

6. Per Christum] Per Ve,A,Rh,Sal,M,GrH,GrA,GrP,W,F,Je,Ro,U. Per
Dominum Gel 1052,TrG,J 120. Per Dominum nostrum Iesum Christum Gel
1619. Per te, Iesu Christe, qui cum Patre Sg 835. Per te, Iesu Christe Sg
1329,Tr,TrA. Per te, Iesu Christe, qui cum Deo Patre TrG. Per Dominum
nostrum J 138. Qui vivis MRV.

■ 3-4. Lc 22,19. 1 Cor 11,24.

MR 71 (CF2P3)

- 1 Deus, qui errantibus, ut in viam possint redire,
- 2 veritatis tuae lumen ostendis,
- 3 da cunctis, qui christiana professione censentur,

- 4 et illa respuere, quae huic inimica sunt nomini,
- 5 et ea quae sunt apta sectari.
- 6 Per Dominum.

* MRV 336 "Dominica III post Pascha".

Ve 75.

GeV 546, A 910, Gel 879, Rh 549, Sg 705, Pra 111,1; 195,1, Sal 166, M 358, TrG 1584.

GrP 396, GrA 1117, J 110, W 328, F 1496, Je 163, Ro 112,1, Riv 492, U 115.

Ber 660, E 495, Bia 629.

1. errantibus] erranti populo *Ber,E,Bia* / errantes *Ve,GeV,A,Gel,Rh,Pra,Sal* / ut om *Ve* / via *Ve,GeV* / posse *Ve*. possent *GeV*. possit *Ro* / iustitiae add *A,Gel,Rh,Sg,Pra 195,1,Sal,M,TrG,GrA,GrP,J,,F,Je,Ro,Riv,U,MRV*.

2. tuae om *Ve* / ostendes *GeV,Gel*. ostendit *Rh*.

3. his add *Ber,E,Bia* / qui om *A* / censentur] recensentur *Gel*.

4. qui *Ve*.

6. Per Dominum] Per *Ve,A,Rh,Pra,GrA,GrP,J,F,Je,Ro,Riv,U,Ber,Bia*. Per eundem *TrG*. Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum *Sg*.

o B. CAPELLE, *Messes du Pape S. Gélase* 13-15.

MR 72 (CF2P5)

- 1 Deus, qui fidelium mentes unius efficis voluntatis,
- 2 da populis tuis id amare quod praecipis,
- 3 id desiderare quod promittis,
- 4 ut, inter mundanas varietates,
- 5 ibi nostra fixa sint corda, ubi vera sunt gaudia.
- 6 Per Dominum.

* MRV 342 "Dominica IV post Pascha. Oratio".

GeV 551, A 922, Gel 925, Rh 554, Sg 726, Pra 114,1, Sal 178, M 375.

GrP 411, GrA 1120, J 110, W 331, F 1502, Ro 113,1, Riv 496, U 119.

Tr 1628, Ber 650, E 485, Bia 619.

1. effices *Gel* / voluntati *GeV,Sal*. volumptate *Gel*. voluntates *M,GrA,Riv*.

2. id amare] adamare *Sal*.

3. precepis *Gel*.

4. Per Dominum] Per *GeV, A, Gel, Rh, Pra, Sal, GrA, GrP, J, W, F, Ro, Riv, U, Ber, Bia*.

Cf. A 1250.

MR 73 (CF3P3)

- 1 Deus, qui renatis ex aqua et Spiritu Sancto
- 2 caelestis regni pandis introitum,
- 3 auge super famulos tuos gratiam quam dedisti,
- 4 ut, qui ab omnibus sunt purgati peccatis,
- 5 nullis priventur tua pietate promissis.
- 6 Per Dominum.

* *GeV* 525 "Incipiunt orationes paschales uestertinales".

A 849, *Gel* 818, *Rh* 530, *Sg* 650, *TrG* 1460.

GrH 454, *F* 822, *Riv* 474, *U* 105.

Tr 1525, *Ber* 582, *E* 444,2, *TrA* 1402, *Bia* 546.

1. ex aqua] aqua *GrH, Riv, U*. per aquam *GeV, Gel*.

2. caelestis regni] regni caelestis *F*.

3. famulos *Gel*.

5. a add *GeV, A, Gel, Rh, Sg, TrG, GrH, F, Riv, U, Tr, Ber, E, Bia, TrA* / tua pietate
om *GeV, A, Gel, Rh, Sg, TrG, GrH, F, Riv, U, Tr, Ber, E, Bia, TrA*.

6. Per Dominum] Per *GeV, Gel, Rh, TrG, U*. Per Dominum in unitate
eiusdem Spiritus Sancti *Sg, Tr*. Per Dominum in unitate *F, Ber, Bia*. Per
Dominum in unitate eiusdem *E*. Per Dominum in unitate eiusdem Spiritus
TrA.

Cf. *GeV* 489, 1648, 1654.

■ 1. Cf. *Ioan* 3,5.

○ J. LÓPEZ MARTÍN, *El don de la Pascua* 406-407.

MR 74 (CF3P5)

- 1 Deus, qui ad aeternam vitam
- 2 in Christi resurrectione nos reparas,
- 3 da populo tuo fidei speique constantiam,
- 4 ut non dubitemus implenda,

- 5 quae te novimus auctore promissa.
6 Per Dominum.

* Ber 558 "It. al. missa in eccla maio. O. s. p."
E 433, TrA 1361, Bia 522.

--

6. Per Dominum] Per eundem *Ber, E, Bia*. Per eundem Dominum *TrA*.

MR 75 (CF4P3)

- 1 Adesto, quaesumus, Domine, familiae tuae,
2 et dignanter impende,
3 ut, quibus fidei gratiam contulisti,
4 in resurrectione Unigeniti tui
5 portionem largiaris aeternam. Per Dominum.

* GeV 529 + GeV 528.

GeV 529 "Incipiunt orationes paschales uestertinales":

- 1 **Adesto, quaesumus, Domine, tuae adesto familiae**
2 **et dignanter impende,**
3 **ut quibus fidei gratiam contulisti,**
4 et coronam largiaris aeternam: Per.

GeV 528 "Incipiunt orationes paschales uestertinales":

- 1 Da, misericors Deus,
2 **ut in resurrectionem** Domini nostri Iesu Christi
3 inveniamus et nos veraciter **portionem**: Per Dominum.
■ 5. Cf. *Ps* 118,57; 141,6.

MR 76 (CF4P5)

- 1 Deus, innocentiae restitutor et amator,
2 dirige ad te tuorum corda famulorum,
3 ut, quos de incredulitatis tenebris liberasti,
4 numquam a tuae veritatis luce discedant.
5 Per Dominum.

* GeV 495 "Incipiunt tocius Albae orationes et preces. Feria septima".
A 824, Gel 787, Rh 504, Sg 623, TrG 1481.
GrH 444, GrP 380, F 782, U 95.
Ber 641, E 476, TrA 1511, Bia 610.

1. Deus innocentiae] Deus reparator innocentiae *U*. Deus et reparator innocentiae *GrH, GrP*. Deus qui innascentiae *Rh* / restitutor *om GrH, GrP, U*.
 2. direge *Gel* / famulorum] servorum *GrH, GrP, F, U*.
 3. quos *om Sg, TrG, GrH, GrP, F, U, TrA* / incredulitatis] infidelitatis *GeV, A, Gel, Rh, Sg, TrG, GrH, GrP, F, U, Ber, E, Bia, TrA* / liberati *Sg, TrG, GrH, GrP, F, U, TrA*.
 4. veritatis] virtutis *GrH, GrP, F, U*.
 5. Per Dominum *om A*. Per *GeV, Gel, Rh, TrG, F, U, Ber, Bia, TrA*. Per *Dominum nostrum E*.
- Cf. Aug 34,4, Sal III,12, MRV 235.

MR 77 (CF5P3)

- 1 Omnipotens sempiterne Deus,
- 2 propensius his diebus tuam pietatem consequamur,
- 3 quibus eam plenius te largiente cognovimus,
- 4 ut, quos ab erroris caligine liberasti,
- 5 veritatis tuae firmiter inhaerere facias documentis.
- 6 Per Dominum.

* GeV 535 + GeV 531.

GeV 535 "Incipiunt orationes paschales uespertinales":

- 1 **Omnipotens sempiterne Deus,**
- 2 **propensius his diebus tuam misericordiam consequamur,**
- 3 **quibus eam plenius te largiente cognovimus.**
- 4 Per Dominum.

GeV 531 "Incipiunt orationes paschales uespertinales":

- 1 Conserva in nobis, quaesumus, Domine,
- 2 misericordiam tuam,
- 3 et quos ab erroris liberasti caligine,

- 4 **veritatis tuae firmitus inhaerere facias docimentum.**
5 Per.

MR 78 (CF5P5)

- 1 Deus, cuius gratia iusti ex impiis
2 et beati efficimur ex miseris,
3 adesto operibus tuis, adesto muneribus,
4 ut quibus inest fidei iustificatio
5 non desit perseverantiae fortitudo.
6 Per Dominum.

* Ber 665 "Dom. V. post Pasch. O. s. pp."
MGaV 251.
E 500, TrA 1672, Bia 634.

1. cuius gratia... ex impiis] qui hoc nobis conferis gratia tua, ut iusti ex
impiis *MGaV*. qui hoc nobis confers gratia ut iusti ex impiis *Ber, E, Bia, TrA*.
2. efficiamur *MGaV, Ber, E, Bia, 1rA*.
3. adesto operibus tuis, adesto muneribus] adesto tuis operibus, tuis
adesto muneribus *transp MGaV*.
6. Per Dominum] Per *MGaV, Ber, Bia*. Per Dominum nostrum *E*.
■ 4. Cf. *Rom* 4,25; 8,10.

MR 79 (CF6P3)

- 1 Praesta, quaesumus, omnipotens Deus,
2 ut, qui gratiam dominicae resurrectionis cognovimus,
3 ipsi per amorem Spiritus in novitatem vitae resurgamus.
4 Per Dominum.

* GrH 391 "Ortn. in Dominica sancta ad miss. Ad sanctum Andrean".
A 782, Gel 736, Rh 460, Sg 576.
GrP 336, J 103, F 732, Riv 421, U 36.
Tr 1354, Ber 566, Bia 530.

2. gratiam] gloriam *Sg* / cognovimus] agnovimus *A, Gel, Rh, Sg, GrH,*
GrP, J, F, Riv, Tr, Ber, Bia. agnoscimus *U*.

3. quoque *add J / in novitatem vitae resurgamus*] a morte animae resurgamus *A, Gel, Rh, GrH, GrP, J, F, Riv, U, Tr, Ber, Bia*.

4. Per Dominum] Per Dominum nostrum *A, J*. Per *Gel, Rh, GrH, GrP, Riv, U*. Per eundem eiusdem *Sg*. Per Dominum in unitate eiusdem *F*. Per eundem in unitate eiusdem Spiritus Sancti *Tr*. Per eundem in unitate *Ber*. Per eundem *Bia*.

■ 3. Cf. *Rom* 6,4.

○ J. LÓPEZ MARTÍN, *El don de la Pascua* 407-408.

MR 80 (CF6P5)

- 1 Tribue nobis, quaesumus, Domine,
- 2 mysteriis paschalibus convenienter aptari,
- 3 ut quae laetenter exsequimur
- 4 perpetua virtute nos tueantur et salvent.
- 5 Per Dominum.

* Ve 984 + Ber 622.

Ve 984 "Mense Septembri. Item alia":

- 1 **Tribue, quaesumus, Domine**, fidelibus tuis,
- 2 ut ieiuniis **paschalibus convenienter aptentur**,
- 3 et suscepta sollemniter castigatio corporalis
- 4 ad fructum cunctis transeat animarum. Per.

Ber 622 "Fer VI in Albis. It. al. mis. in ecclesia maior. S. s.":

- 1 Da nobis, Domine, quaesumus, paschalia gaudia,
- 2 **ut quae laetanter exsequimur**
- 3 **perpetua virtute nos tueantur et salvent**. Per.

MR 81 (CSP3)

- 1 Deus, qui credentes in te fonte baptismatis innovasti,
- 2 hanc renatis in Christo concede custodiam,
- 3 ut, omni erroris incursu devicto,
- 4 gratiam tuae benedictionis fideliter servent.
- 5 Per Dominum.

* GeV 490 "Incipiunt tocius Albae orationes et praeces. Feria sexta".
A 838, Gel 805, Rh 520, Sg 639, M 340.
GrH 441, GrP 377, J 108, F 805, Riv 461, U 92.
Ber 554, E 432,2, TrA 1357, Bia 518.

3. omni] nullo *GeV,A,Gel,Rh,Sg,M,GrH,GrP,J,F,Riv,U,Ber,E,Bia,TrA* /
in Christo *add Rh* / devicto *om GeV,A,Gel,Rh,Sg,M,GrH,GrP,J,F,Riv,U,Ber,E,*
Bia,TrA.

4. fideliter *om GeV,A,Gel,Rh,Sg,M,GrH,GrP,J,F,Riv,U,Ber,E,Bia,TrA* /
servent] amittant *GeV,Gel,Rh,Sg,M,J,F,Riv,U,Ber,E,Bia,TrA*. admittant *A.*
ammittant *GrH,GrP*.

5. Per Dominum] Per *GeV,A,Gel,Rh,M,GrH,GrP,F,Riv*. Per eundem
J,U,Ber,E,Bia,TrA. Per eundem Dominum *Sg*.

MR 82 (CSP5)

- 1 Omnipotens aeterne Deus,
- 2 qui nobis regeneratione baptismatis
- 3 caelestem vitam conferre dignatus es,
- 4 praesta, quaesumus,
- 5 ut, quos immortalitatis efficis iustificando capaces,
- 6 usque ad plenitudinem gloriae, te moderante, perveniant.
- 7 Per Dominum.

* Ber 648 + Ve 921 + Ve 471.

Ber 648 "Dom. II. post Pascha. Pr.":

- 1 VD: Aeterne Deus. Qui omnia mundi elementa fecisti
- 2 et varias disposuisti temporum [...] subiecisti.
- 3 Cui licet origo terrena sit,
- 4 tamen **regeneratione baptismatis**
- 5 **caelestis ei vita confertur.**
- 6 Nam devicto mortis auctore, immortalitatis est gratiam consecutus.
- 7 Et praevaricationis errore quassato, viam repperit veritatis.
- 8 Per Christum Dominum nostrum.

Ve 921 "Mense Septembri. Item alia":

- 1 Dirige, Domine, quaesumus, Ecclesiam tuam
- 2 dispensatione caelesti.
- 3 Ut quae ante mundi principium
- 4 in tua semper est praesentia praeparata,
- 5 **usque ad plenitudinem gloriamque promissam te moderante perveniat.**
- 6 Per.

Ve 471 "Mense Iulio. Item alia":

- 1 VD: qui nostras mentes expiando iustificas,
- 2 et **immortalitatis efficis iustificando capaces.** Per.

MR 83 (CF2P7)

- 1 Adveniat nobis, quaesumus, Domine, virtus Spiritus Sancti,
- 2 qua voluntatem tuam fideli mente retinere,
- 3 et pia conversatione depromere valeamus.
- 4 Per Dominum.

* Ve 225 + Ve 515.

Ve 225 "In Dominicum Pentecosten. Contra inimicos catholicae professionis. Item alia":

- 1 Adsit nobis, Domine, quaesumus, virtus Spiritus Sancti,
- 2 qui et corda nostra clementer expurget,
- 3 et ab omnibus tueatur inimicis. Per.

Ve 515 "Mense Iulio. Item alia":

- 1 Omnipotens sempiternus Deus,
- 2 da nobis **voluntatem tuam fideli mente retinere,**
- 3 **et pia conversatione depromere;**
- 4 ut Ecclesia tua a profanis vanitatibus expiata
- 5 non aliud profiteatur verbis, aliud exerceat actione. Per.

MR 84 (SoF2P7)

- 1 Sacrificia nos, Domine, immaculata purificent,
- 2 et mentibus nostris supernae gratiae dent vigorem.
- 3 Per Christum.

* MRV 1005 "Dominica infra octavam Ascensionis. Secreta".

GeV 582, Gel 988, Rh 601, Sg 783, Sal 195; II,30, M 414.

GrP 449, GrA 1127, J 115, F 1516, Je 173, A36, Ro 117,2, Riv 526, U 151.

Tr 1800.

1. immaculata] immolata *Je* 173.

2. supernae gratiae] gratiae tuae *Ro* / dent] donent *U*.

3. Per Christum] Per Dominum *GeV, Tr, MRV*. Per *Gel, Rh, Sg, Sal, M, GrA, GrP, J, F, Je, Ro, Riv, U*.

MR 85 (CF3P7)

1 Praesta, quaesumus, omnipotens et misericors Deus,

2 ut Spiritus Sanctus adveniens

3 templum nos gloriae suae dignanter inhabitando perficiat.

4 Per Dominum.

* MRV 879 "Feria IV Quatuor Temporum Pentecostes. Oratio 2^a".

Gel 1045, Rh 636, Sg 829, TrG 1887.

GrH 539, GrP 481, J 119, W 372, F 988, Ro 123,2, U 189, TrGr 1887.

3. inhabitando] habitando *Gel, Rh, Sg, TrG, GrH, GrP, J, U, TrGr*.

4. Per Dominum] Per *Gel, GrH, GrP*. Qui tecum *Rh*. Per, in unitate eiusdem Spiritus Sancti *Sg*. Per Dominum in unitate eiusdem Spiritus Sancti *TrG, TrGr*. Per Dominum. In unitate eiusdem *W*. Per. In unitate *F, Ro*. Per. In unitate eiusdem *U*. Per Dominum in unitate *MRV*.

MR 86 (CF4P7)

1 Ecclesiae tuae, misericors Deus, concede propitius

2 ut, Sancto Spiritu congregata, toto sit corde tibi devota,

3 et pura voluntate concordet.

4 Per Dominum.

* Ve 211 + Ve 971.

Ve 211 "In ieiunio quarti mensis. Item alia":

1 Da, quaesumus, Ecclesiae tuae, misericors Deus,

2 ut, Sancto Spiritu congregata,

3 hostili nullatenus incursione turbetur. Per.

Ve 971 "Mense Septembri. Item alia":

- 1 Deus, qui Ecclesiam tuam in dilectionem tuae divinitatis
- 2 et proximi cuncta servare caelestia mandata docuisti:
- 3 da nobis spiritum pacis et gratiae,
- 4 ut universa familia tua et **toto tibi sit corde devota,**
- 5 et **pura sibi voluntate concordet.** Per.

MR 87 (SoF4P7)

- 1 Suscipe, quaesumus, Domine,
- 2 sacrificia tuis instituta praeceptis,
- 3 et sacris mysteriis, quae debitae servitutis celebramus officio,
- 4 sanctificationem tuae nobis redemptionis dignanter adimple.
- 5 Per Christum.

* Ve 80 + Ve 793 + Ve 445.

Ve 80 "Mense Aprile. Item alia":

- 1 Grata tibi munera nostra sint, Domine,
- 2 quae **tuis sunt instituta praeceptis,**
- 3 et sanctorum festivitas gloriosa commendat. Per.

Ve 793 "Idus Augustas. Natale sanctorum Ypolyti et Pontiani":

- 1 Sacro munere satiati supplices, Domine, depraecamur,
- 2 ut **quod debitae servitutis celebramus officio,**
- 3 salvationis tuae-sentiamus augmentum. Per.

Ve 445 "In ieiunio mensis quarti. VI. Item alia":

- 1 **Suscipe, Domine,** munera familiae tuae,
- 2 quibus et nostris, **quaesumus,** sis placatus erroribus,
- 3 **et sanctificationem tuae nobis redemptionis opereris.** Per.

MR 88 (PcF4P7)

- 1 Gratiam tuam nobis, Domine,
- 2 semper accumulet divini participatio sacramenti,
- 3 et, sua nos virtute mundando,

- 4 tanti muneris capaces indesinenter efficiat.
- 5 Per Christum.

* Ve 924 "Invitatio plebis in ieiunio mensis decimi. Item alia".

--

2. participatione *Ve*.
4. indesinenter *om Ve*.
5. Per Christum] Per *Ve*.

MR 89 (CF5P7)

- 1 Spiritus tuus, quaesumus, Domine,
- 2 spiritalia nobis dona potenter infundat,
- 3 ut det nobis mentem, quae tibi sit placita,
- 4 et aptet nos tuae propitius voluntati.
- 5 Per Dominum.

* GeV 644 + GeV 656 + GeV 655.

GeV 644 "Orationes et praeces Dominica Pentecosten. Ad populum":

- 1 Praesta, **quaesumus, Domine**, ut a nostris mentibus
- 2 et carnales amoveat **Spiritus Sanctus** affectus
- 3 et **spiritalia nobis dona potenter infundat**.
- 4 Per Dominum nostrum.

GeV 656 "Incipiunt orationes et praeces mensis quarti feria IIII":

- 1 **Da nobis mentem**, Domine, **quae tibi sit placita**,
- 2 quia talibus iugiter quicquid est prosperum ministrabis. Per.

GeV 655 "Incipiunt orationes et praeces mensis quarti feria IIII":

- 1 Omnipotens et misericors Deus,
- 2 **apta nos tuae propitius voluntati**,
- 3 quoniam sicut eius praeteriunte tramitem deviamus,
- 4 sic integro tellore diricamur
- 5 ad illius semper ordinem recurrentes. Per.

MR 90 (PcF5P7)

- 1 Percepta mysteria, quaesumus, Domine,
- 2 et eruditione nos instruant et participatione restaurent,
- 3 ut ad spiritalia mereamur munera pervenire.
- 4 Per Christum.

* Ber 917 "VIII. Id. Mai. Nat. sci Victoris mart. Post com."
TrA 1689, Bia 848.

4. Per Christum] Per *Ber, Bia*. Per Dominum *TrA*.

MR 91 (CF6P7)

- 1 Deus, qui nobis aeternitatis aditum glorificatione Christi tui
- 2 et Sancti Spiritus illuminatione reserasti,
- 3 concede, quaesumus,
- 4 ut, tanti doni particeps, devotio nostra proficiat,
- 5 et ad fidei transferamur augmentum.
- 6 Per Dominum.

* Ve 221 "In Dominicum Pentecosten. Contra inimicos catholicae professionis. VD":

- 1 VD: clementiam tuam suppliciter exorantes,
- 2 ut, sicut **nobis** aeternae securitatis **aditum**
- 3 passione **Domini Iesu Christi**
- 4 **et Sancti Spiritus inluminatione reserasti,**
- 5 sic etiam tranquillitatem vitae praesentis indulgeas,
- 6 per quam **tanti doni particeps devotio** quieta **proficiat,**
- 7 **et neglegentiae terror inlatus**
- 8 **ad fidei transferatur augmentum.** Per.

MR 92 (SoF6P7)

- 1 Hostias populi tui, quaesumus, Domine, miseratus intende,
- 2 et, ut tibi reddantur acceptae,
- 3 conscientias nostras Sancti Spiritus emundet adventus.
- 4 Per Christum.

* Ve 212 "Orationes pridie Pentecosten. Item alia".

GeV 633, Gel 1023, Sg 807, TrG 1839.

J 120, W 356, F 960.

CeC 142.

Tr 1839.

2. ut] tu J / accepta J.

3. salutaris *add Ve, GeV, Gel, Sg, TrG, J, W, F, CeC, Tr* / adventus emundet
transp *Ve*.

4. Per Christum] Per *Ve, GeV, Gel, J, CeC*. Per Dominum nostrum, in
unitate eiusdem Spiritus Sancti *Sg*. Per Dominum in unitate eiusdem
Spiritus Sancti *TrG, Tr*. Per Dominum in unitate eiusdem *W, F*.

MR 93 (PcF6P7)

- 1 Deus, cuius mysteriis mundamur et pascimur,
- 2 tribue, quaesumus, ut eorum nobis indulta refectio
- 3 vitam conferat sempiternam.
- 4 Per Christum.

* Ve 208 + Ve 969.

Ve 208 "In ieiunio quarti mensis":

- 1 **Deus, cuius mysteriis mundamur et pascimur,**
- 2 praesta, ut eadem sic temporaliter celebremus,
- 3 ut nobis experiamur aeterna. Per.

Ve 969 "Mense Septembri. XXVIII. In natale episcoporum. II. Item
alia":

- 1 Deus, qui nos sacramentis tuis pascere non desistis,
- 2 **tribue, quaesumus, ut eorum nobis indulta refectio**
- 3 **vitam conferat sempiternam.** Per.

MR 94 (CSP7)

- 1 Praesta, quaesumus, omnipotens Deus,
- 2 ut, qui paschalia festa peregrimus,
- 3 haec, te largiente, moribus et vita teneamus.
- 4 Per Dominum.

* MRV 869 "Dominica in Albis in octava Paschae. Oratio".
A 830, Gel 797, Rh 511, Sg 630, Sal 151, M 333, TrG 1500.
GrH 435, GrP 371, J 108, W 323, F 789, Je 157, Ro 96,1, Riv 484, U 85,
TrGr 1500.
CeC 137, CeR 37.
Ber 640, E 475, TrA 1500, 1510, Bia 609.

2. festa paschalia *transp* A,Rh,M,W,CeC.
4. Per Dominum] Per A,Gel,Rh,M,TG,GrH,GrP,J,F,Je,Ro,Riv,U,TrGr,
CeC,CeR,Ber,Bia,TrA.
Cf. A 790.

MR 95 (SoSP7)

- 1 Mentis nostras, quaesumus, Domine,
- 2 Spiritus Sanctus adveniens divinis praeparet sacramentis,
- 3 quia ipse est remissio omnium peccatorum.
- 4 Per Christum.

* MRV 680 "Feria III infra octavam Pentecostes. Postcommunio".
Ve 223.
GeV 639, Gel 1043, Sg 827, Pra 128,2; 130,3, TrG 1885.
GrH 537, GrP 479, J 119, W 366, F 986, Ro 122,3, Riv 552, U 187, TrGr
1885.

2. Sanctus Spiritus *transp* Ve / adveniens om Ve,GeV,Gel,Sg,Pra,TrG,
GrH,GrP,J,W,F,Ro,Riv,U,TrGr,MRV / praeparet] reparet Gel,Sg,Pra 130,3,
TrG,GrH,GrP,J,W,F,Ro,Riv,U,TrGr,MRV.
3. omnium remissio *transp* Ve,GeV,Pra 128,2.
4. Per Christum] Per Ve,Gel,Pra,GrH,GrP,J,Riv,U. Per Dominum
nostrum GeV. Per Dominum nostrum Iesum Christum, in unitate eiusdem
Sg. Per Dominum in unitate eiusdem TrG,W,F,Ro,TrGr. Per Dominum in
unitate MRV.

MR 96 (PcSP7)

- 1 Annue, Domine, nostris precibus miseratus,
- 2 ut, sicut de praeteritis ad nova sumus sacramenta translati,
- 3 ita, vetustate deposita, sanctificatis mentibus innovemur.
- 4 Per Christum.

* Ve 250 "Natale sancti Iohannis Baptistae. IIII. Item alia. Ad Fontem".

1. praecibus nostris *transp Ve* / miseratus *om Ve*.
2. Per Christum] Per *Ve*.

MR 97 (PrP1 Ratio)

- 1 Ipse enim verus est Agnus
- 2 qui abstulit peccata mundi.
- 3 Qui mortem nostram moriendo destruxit,
- 4 et vitam resurgendo reparavit.

* MRV pp. 199-200 "Praefatio paschalis".

GeV 458, A 767, Gel 721, Sg 558, Pra 99,3.

GrH 379, 385, 394, 417, GrP 329, J 102, F 725, Ro 89,3; 90,3; 94,3, Riv 410, 416, 426, 432, U 22, 29, TrGr 1325, 1347.

MBo 261, MGaV 182, 233, MGo 286.

TR 1315, Ber 546, E 430, TrA 1335, Bia 510.

1. Ipse... Agnus] Ille est enim verus Agnus *Ber,E,Bia,TrA*. quia verus ille Agnus *MGaV 233,MGo*.

2. qui... mundi] qui pro nobis est immolatus *MGaV 233,MGo*.

3. moriendum *Gel* / destruxit *GeV,Gel,MBo,MGaV,MGo*.

4. nobis *add Ber,E,Bia,TrA*. nostram *add MGaV 233,MGo*.

■ 1. Cf. *Ioan* 1,29. *Apoc* 5,12.

○ *CorP*, nn. 1524, 1527. A. WARD-C. JOHNSON, *The Prefaces of the Roman Missal. A source compendium with concordance and indices* (Rome 1989) 176-181.

MR 98 (PrP2 Ratio)

- 1 Per quem in aeternam vitam filii lucis oriuntur,
- 2 et fidelibus regni caelestis atria reserantur.
- 3 Quia mors nostra est eius morte redempta,
- 4 et in eius resurrectione vita omnium resurrexit.

* GeV 466 "Dominicum Paschae. VD":

- 1 VD: [...] quod Pascha nostrum immolatus est Christus.
- 2 Per quem in aeternam uitam filii lucis oriuntur,

- 3 **fidelibus regni caelestis atria reserantur**
4 et beati lege commercii diuinis humana mutantur.
5 Quia nostrorum omnium **mors** cruce Christi **redempta est**
6 **et in resurrectione eius omnium uita resurrexit.**
7 Quem in susceptione mortalitatis Deum maiestatis agnoscimus
8 et in diuinitatis gloriam Deum et hominem confitemur.
9 Qui mortem nostram moriendo distruxit et uitam resurgendo
10 restituit, Iesus Christus Dominus noster. Et ideo cum angelis.

- 1. Cf. Lc 16,8. Ioan 12,36. Eph 5,8-9. 1 Thess 5,5.
3-4. Cf. 2 Cor 5,14-15.
○ CorP, nn. 1524, 1528. A. WARD-C. JOHNSON, *The Prefaces* 182-185.

MR 99 (PrP3 Ratio)

- 1 Qui se pro nobis offerre non desinit,
2 nosque apud te perenni aduocatione defendit;
3 qui immolatus iam non moritur,
4 sed semper vivit occisus.

* MGo 296 "Item missa paschalis. Quarta feria. Contestatio":

- 1 Dignum et iustum est,
2 [...] per Iesum Christum Filium tuum Dominum nostrum.
3 Qui sicut oves ad occisionem pro nobis ductus est
4 et ut agnus coram tondentem se sine voce sic non aperuit os suum.
5 Hic enim est Agnus Dei, Unigenitus Filius tuus,
6 qui tollit peccatum mundi
7 **qui se pro nobis offerendo non desinit**
8 **nosque apud te perpetua aduocatione defendit,**
9 **quia numquam moritur immolatus, sed semper vivit occisus.**
10 Pascha enim nostrum immolatus est Christus,
11 ut iam non in fermento ueteri neque in carnalium sanguine
12 uictimarum, sed in azimis sinceritatis
13 et corporis ueritatis immolemus: per Christum Dominum nostrum.

Cf. MGaV 214, MBo 286, Pra 234,2.

- 1. Cf. Hebr 7,27.
2. Cf. 1 Ioan 2,1-2.

3. Cf. *Rom* 6,9. *1 Cor* 5,7-8.
4. Cf. *Apoc* 5,6.9.12.
- *CorP*, nn. 1242, 1524. A. WARD-C. JOHNSON, *The Prefaces* 186-189.

MR 100 (PrP4 Ratio)

- 1 Quia, vetustate destructa, renovantur universa deiecta,
- 2 et vitae nobis in Christo reparatur integritas.

* GeV 487 "Incipiunt tocius Albae orationes et praeces. Feria quinta. Vere dignum".

A 811, Gel 771, Rh 490, Sg 608.
Tr 1438, Ber 541, E 425, TrA 1330, Bia 505.

1. destructa *GeV, Gel* / renovantur universa deiecta *om Ber, E, Bia, TrA*.
2. et *om Ber, E, Bia, TrA* / vita *A* / nobis] in nobis *Bia*.

Cf. GrA 1593.

■ 1-2. Cf. *2 Cor* 5,17. *Apoc* 21,1-5.

◦ *CorP*, nn. 1524, 1349. A. WARD-C. JOHNSON, *The Prefaces* 190-194.

MR 101 (PrP5 Ratio)

- 1 Qui, oblatione corporis sui,
- 2 antiqua sacrificia in crucis veritate perfecit,
- 3 et, seipsum tibi pro nostra salute commendans,
- 4 idem sacerdos, altare et agnus exhibuit.

* GeV 476 "incipiunt tocius Albae orationes et preces. Feria III. Vere dignum":

- 1 VD: per Christum Dominum nostrum.
- 2 **Qui oblatione sui corporis**
- 3 remotis sacrificiis carnalium uictimarum
- 4 **seipsum tibi pro salute nostra offerens**
- 5 **idem sacerdos et sacer agnus exhibuit.** Quem laudant.

■ 1. Cf. *Eph* 5,2. *Hebr* 10,10.

3. Cf. *Lc* 23,46. *Ps* 30,6. *Hebr* 9,14

4. Cf. *Iodr* 1,29.36. *Apoc* 5,6.12.

- *CorP*, nn. 1130, 1524. A. WARD-C. JOHNSON, *The Prefaces* 195-200.

MR 97-101 (PrPI-5 Protocolo inicial)

- 1 Vere dignum et iustum est, aequum et salutare:
- 2 Te, quidem, Domine, omni tempore confiteri,
- 3 sed in hac potissimum nocte (die) gloriosius praedica re,
- 4 cum Pascha nostrum immolatus est Christus.

- 5 sed in hoc potissimum gloriosius praedicare (PrP2-5).

GeV 458, A 767, Gel 721, Sg 558, Pra 99,3.

GrH 379, 385, 394, 417, GrP 329, J 102, F 725, Ro 89,3; 90,3; 91,3, Riv 410, 416, 426, 432, U 22, 29, TrGr 1325, 1347.

MBo, MGaV 182, Tr 1315.

1. et iustum est *om F, U 22* / aequum et salutare *om MGaV* / et iustum est, aequum et salutare *om GeV, A, Gel, Sg, Pra* / Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus *add U 29* / VD... salutare] VD aeternae Deus *Riv, Tr, TrGr 1325*. VD et iustum est, omnipotens Deus *MBo*.

2. Domine *om GeV, A, Gel, Pra, GrH, GrP, J, F, Riv, U, MBo, MGaV, TrGr 1347* / confiteri *om GeV, A, Gel, Sg, Pra, GrH, GRP, J, F, Riv, U, MBo, MGaV, Tr, TrGr*.

3. hanc *A, Gel, Pra, GrH 379, 385, GrP, Riv 410* / potissimum] potentissimam *GeV, A, MBo*. potissimam *Gel, GrH 379, 385, GrP, MGaV*. potentissimum *Pra* / nocte] diem *GrH 385*. die *GrH 394, 417, F, Riv 416, 426, 432, U 29, TrGr 1347*. noctem *GeV, A, Gel, Pra, GrH 379, GrP, Riv 410, MBo, MGaV* / (die) *om omnes*.

5. sed... praedicare] *om omnes*.

Cf. Ber 546, E 430, Bia 510, Tr 1335.

■ 4. 1 *Cor* 5,7.

- *CorP*, n° 1524.

MR 97 -101 (PrP 1- 5 Protocolo final)

- 1 Quapropter, profusis paschalibus gaudiis,
- 2 totus in orbe terrarum mundus exsultat.
- 3 Sed et supernae virtutes atque angelicae potestates
- 4 hymnum gloriae tuae concinunt, sine fine dicentes.

GeV 458, A 767, Gel 721, Pra 99,3.
MBo 261, MGaV.

1. Quapropter] propterea *GeV, A, Gel, Pra.* propterea *MBo, MGaV.*
2. orbem *Pra, MBo.*
3. virtutis *Gel, MBo, MGaV* / angelicae potestates angelicae concinunt potestates *GeV, A, Gel, Pra, MGaV.* angelicae concinunt potestatis *MBo.*
4. hymnum... dicentes] hymnum gloriae tuae sine fine dicentis *MGaV.* hymnum gloriae tuae sine fine dicentes *GeV.* hymnum gloriae tuae canimus sine fine dicentes *Gel.* hymnum gloriae sine cessatione dicentes *MBo.*
 - *CorP*, n° 1524.

MR 102 (PrADl Ratio)

- 1 Quia Dominus Iesus, Rex gloriae,
- 2 peccati triumphator et mortis,
- 3 mirantibus Angelis, ascendit (hodie) summa caelorum,
- 4 Mediator Dei et hominum, Iudex mundi Dominusque virtutum;
- 5 non ut a nostra humilitate discederet,
- 6 sed ut illuc confideremus, sua membra, nos subsequi
- 7 quo, ipse, caput nostrum principiumque, praecessit.

* Ve 177 + Ve 176 + Ve 183.

Ve 177 "Mense Maio. VIII. Praeces in Ascensa Domini. III. Vere Dignum":

- 1 VD: Qui, **mirantibus Angelis** angelorumque principibus,
- 2 **Rex gloriae Dominusque virtutum,**
- 3 resurrectionis beatae primitias,
- 4 throno tuae maiestatis oblatus,
- 5 in tua secum dextera collocavit. Et ideo.

Ve 176 "Mense Maio. VIII. Praeces in Ascensa Domini. II. Vere dignum":

- 1 VD: Iusta enim nobis exsultatione laetandum est
- 2 inter gaudia festivitatis hodiernae,
- 3 quia in caelos ascensio **Mediatoris Dei et hominum**
- 4 hominis Iesu Christi **a nostra non est humilitate discessio,**

- 5 dum et in ea gloria, quam tecum semper habuit,
- 6 et in ea natura est, quam suam fecit ex nobis:
- 7 ac sic homo dignatus exsistere est,
- 8 ut et nos divinitatis suae tribueret esse participes.
- 9 Propterea.

Ve 183 "Mense Maio. VIII. Praeces in Ascensa Domini. VI. Item alia":

- 1 Da, quaesumus, omnipotens Deus,
- 2 illo **subsequi** tuorum **membra** fidelium,
- 3 **quo caput nostrum principiumque praecessit**. Per

SAN LEÓN MAGNO, *Sermo* 74,1:

"Quia igitur Christi Ascensio, nostra provectio est, et **quo praecessit** gloria capitis, eo spes vocatur et corporis" (SAN LEÓN MAGNO, *Sermo* 74,1: CCL 138A, 454).

- 1. Cf. *Ps* 23,7-10. *Apoc* 19,16.
- 4. Cf. *1 Tim* 2,5. *Hebr* 12,24. *Iac* 4,12 *Ps* 45,8; 83,13.
- 7. Cf. *Col* 1,18. *Eph* 1,22; 4,15; 5,23; 5,30. *Apoc* 22,13.
- *CorP*, n° 1295. A. WARD-C. JOHNSON, *The Prefaces* 201-208.

MR 103 (PrAD2 Ratio)

- 1 Qui post resurrectionem suam
- 2 omnibus discipulis suis manifestus apparuit,
- 3 et ipsis cernentibus est elevatus in caelum,
- 4 ut nos divinitatis suae tribueret esse participes.

* MRV p. 233 "Praefatio de Ascensione Domini".

Gel 980, Rh 594, Sg 775, Sal 191, M 405.

GrH 499, GrP 442, GrAd 142, J 114, F 944, Je 20v, Ro 116,3, Riv 520, U

147.

CeR 45.

Tr 1785.

1. Qui] quia M.
2. discipolis *Gel, Rh*.
3. tuae *Rh* / particeps *Rh*.

- 2. Cf. *Mc* 16,14.
- 3. Cf. *Mc* 16,19. *Act* 1,9-10.
- 4. Cf. *2 Petr* 1,4.
- *CorP*, n° 1165. A. WARD-C. JOHNSON, *The Prefaces* 209-214.

MR 104 (CmP)

- 1 Communicantes,
- 2 et (noctem sacratissimam) diem sacratissimum celebrantes
- 3 Resurrectionis Domini nostri Iesu Christi secundum carnem:

* MRV p. 243 "A Sabbato sancto usque ad sabbatum in Albis".

GeV 459, A 768, 777, Gel 722, Rh 446, 454, Sg 559, 570, Pra 99,4, Sal 126, M 304, 312, TrG 1348.

GrH 380, 386, 395, GrP 330, J 102, 103, Riv 411, 417, U 24, 31, TrGr 1316, 1326.

CeC 134, CeR 36.

Tr 1316, Ber 562, E 437, Bia 526.

2. noctem sacratissimam *om* A 777, Rh 454, Sg 570, M 312, TrG, GrH 386, 395, J 103, F 726, Riv 417, U 31, Ber, E, Bia, TrA / diem sacratissimum *om* GeV, A 768, Gel, Rh 446, Sg 559, Pra, Sal, M 304, GrH 380, GrP, J 102, F 718, Riv 411, U 24, TrGr, CeC, CeR, Tr.

3. Dei *add* GrH, GrP, J 103, Riv.

MR 105 (CoAD)

- 1 Communicantes,
- 2 et diem sacratissimum celebrantes,
- 3 quo Dominus noster,
- 4 unigenitus Filius tuus,
- 5 unitam sibi fragilitatis nostrae substantiam
- 6 ingloriae tuae dextera collocavit:

* MRV p. 243 "In Ascensionis Domini et per Octavam".

Ve 186.

GeV 576, Gel 981, Rh 595, Sg 776, Pra 122,4, Sal 192, M 406.

GrH 500, GrP 443, J 114, F 945, Ro 116,4, Riv 521, U 148.

CeR 40.

Tr 1786, 1795, Ber 684, E 514, Bia 653.

2. *sacratissimam Rh.*

3. *Ihesus Christus add CeR / unigenitus tuus Filius transp CeR.*

5. *unitam sibi fragilitatis nostrae substantiam] unitum sibi hominem nostrae substantiae Ve, GeV, Pra / fragilitatem U / substantiae Gel, U.*

6. *dextere Rh / dexteram Pra, GrH, GrP, Riv.*

Cf. Ve 177.

MR 106 (CoPe)

1 Communicantes,

2 et diem *sacratissimum Pentecostes celebrantes,*

3 *quo Spiritus Sanctus*

4 *Apostolis in igneis linguis apparuit:*

* MRV p. 243 "A Vigilia Pentecostes usque ad sequens Sabbatum inclusive".

Ve 204.

GeV 642, Gel 1031, Rh 625, Sg 814, Pra 128,4, Sal 201, M 432.

GrH 529, GrP 463, J 117, F 971, Je 26, Ro 119,4, Riv 540, U 165.

CeC 142, CeR 41.

Tr 1857, Ber 774, E 546, Bia 745, TrA 1874.

2. *et diem sacratissimum Pentecostes] et diem Pentecosten sacratissimum Ve, GeV, Gel, Pra. et diem sacratissimum Pentecosten Rh, Sal, GrH, GrP, J, Je, Riv, Ber, E, Bia. et noctem sacratissimam Penticustes CeR / Penticustes CeC.*

4. *Apostolis in igneis linguis apparuit] Apostolos plebemque credentium praesentia suae maiestatis implevit Ve, GeV. Apostolos plebemque credentium praesentiae suae maiestatis implevit Pra. Apostolis plebemque credentium praesentia suae maiestatis implevit Gel. Apostolis innumeris linguis apparuit plebemque credentium sua maiestate implevit Ber, E, Bia / in igneis linguis] in innumeris linguis Rh, U. innumeris linguis Sg, Sal, M, GrH, GrP, F, Je, Ro, Riv, CeC, CeR, Tr, MRV. in variis linguis J.*

MR 107 (HiPe)

- 1 Hanc igitur oblationis servitutis nostrae,
- 2 sed et cunctae familiae tuae,
- 3 quam tibi offerimus
- 4 por his quoque, quos regenerare dignatus es ex aqua et Spiritu
Sancto,
- 5 tribuens eis remissionem omnium peccatorum,
- 6 quaesumus, Domine, ut placatus accipias:

* MRV p. 243 "A Sabbato sancto usque ad Sabbatum in Albis inclusive et a Vigilia Pentecostes ad sequens Sabbatum inclusive".

Ve 203.

Gel 1018, Rh 447, Sg 560, 804, Sal 127, 202, M 426.

GrH 381, 387, 396, 403, 410, 418, 425, 431, 530, GrP 331, 464, J 102, W 356, F 719, 963, Je 23,17v; 26,22r, Ro 88,5, 119,5, Riv 412, 541, U 25, 166, TrGr 1317.

CeC 135, 142, CeR 36, 41.

Ber 759, E 540, Bia 730, Tr 1835, 1858.

1. servitutis nostrae *om Ve* / servitutes *Gel*
 2. sed *om Rh* / sed et cunctae familiae tuae *om Ve*.
 3. quam] quia *CeR 36*.
 4. quoque *om Ve, CeC 135* / quos ex aqua et Spiritu Sancto regenerare dignatus es *transp Ve*.
 6. Domine *om Ve* / ut *om Ve* / accipias *om Sg 804, 5al, M, GrH 530, F, Ro, U 166, Tr 1835, E* / placatus accipias *om CeC 135* / ut placatus accipias *om W, TrGr, CeC 142, Tr 1858* / accipias] suscipias *Ber, Bia* / eorumque nomina ascribi iubeas in libro uiuentium *add Ve*.
- Cf. GeV 460, A 769, Gel 723, Ber 547 y paralelos.

MR 108 (Bs Tempore paschali)

- 1 Deus, qui per resurrectionem Unigeniti sui
- 2 dignatus est vobis bonum redemptionis
- 3 adoptionisque conferre,
- 4 sua benedictione vos tribuat congaudere. R/ Amen.
- 5 Et quo redimente percepistis donum perpetuae libertatis,
- 6 eo largiente hereditatis aeternae consortes effici valeatis. R/ Amen

- 7 Et cui resurrexistis in baptismo iam credendo,
- 8 adiungi mereamini in patria caelesti nunc recte vivendo.
R/ Amen.
- 9 Benedicat vos omnipotens Deus,
- 10 Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus. R/ Amen.

* GrA 1758 "Item alia benedictio".

2. dignatus est *om GrA* / contulit et *add GrA*.
 3. adoptionisque conferre] et decus adoptionis *GrA*.
 4. sua... congaudere] suae vobis conferat praemia benedictionis *GrA*.
 6. hereditatis... valeatis] consortes efficiamini aeternae hereditatis *GrA*.
 7. resurrexistis] consurrexistis *GrA* / iam *om GrA*.
 8. patria caelesti] caelesti regione *GrA* / nunc recte vivendo] bene vivendo *GrA*.
 - 9-10. Benedicat vos... et Spiritus Sanctus] Quod ipse praestare dignetur qui cum Patre *GrA*.
- 2-3. Cf. *Rom* 8,23. *Eph* 1,7. *Col* 1,4.
5. Cf. *Gal* 4,31. *Rom* 8,21.
6. Cf. *Hebr* 9,15. *1 Petr* 3,9.
7. Cf. *Eph* 2,6. *Col* 3,1.
○ *CorB*, n° 1070.

MR 109 (Bs In Vigilia paschali et die Paschae)

- 1 Benedicat vos omnipotens Deus,
- 2 hodierna interveniente sollemnitate paschali,
- 3 et ab omni miseratus defendat incursione peccati. R/ Amen.
- 4 Et qui ad aeternam vitam
- 5 in Unigeniti sui resurrectione vos reparat,
- 6 vos praemiis immortalitatis adimpleat. R/ Amen.
- 7 Et qui, expletis passionis dominicae diebus,
- 8 paschalis festi gaudia celebratis,
- 9 ad ea festa, quae laetitiis peraguntur aeternis,
- 10 ipso opitulante, exsultantibus animis veniatis. R/ Amen.
- 11 Benedicat vos omnipotens Deus,
- 12 Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus. R/ Amen.

* GrA 1755 "Benedictio in die sancto Paschae"

2. paschali sollemnitate *transp* GrA.
3. et ab omni... peccati] et ab omni miseratus dignetur defendere pravitate GrA.
6. vos praemiis... adimpleat] in ipsius adventu immortalitatis vos gaudiis vestiat GrA.
7. passionis dominicae diebus] ieiuniorum sive passionis dominicae diebus GrA.
9. quae laetitiis peraguntur aeternis] quae non sunt annua sed continua GrA .
- 11-12. Benedicat vos... Spiritus Sanctus] Quod ipse praestare dignetur cuius regnum et imperium GrA.
- CorB, n° 292.

MR 110 (Bs In Ascensione Domini)

- 1 Benedicat vos omnipotens Deus,
- 2 cuius Unigenitus hodierna die caelorum alta penetravit,
- 3 et vobis, ubi est ipse, ascendendi aditum reseravit. R/ Amen.
- 4 Concedat ut, sicut Christus post resurrectionem suam
- 5 visus est discipulis manifestus,
- 6 ita vobis in iudicium veniens appareat pro aeternitate placatus.
- R/ Amen.
- 7 Et qui eum consedere Patri in sua creditis maiestate,
- 8 ipsum usque in finem saeculi vobiscum permanere
- 9 secundum eius promissionem laeti valeatis experire. R/ Amen.
- 10 Benedicat vos omnipotens Deus,
- 11 Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus. R/ Amen.

* GrA 1760 "Benedictio in die Ascensionis Domini".

1. vobis GrA.
3. ubi ipse... reseravit] ubi Ille est ascendendi aditum patefecit GrA.
4. propitius *add* GrA / Christus *om* GrA.
5. discipulis visus est manifestus GrA.
6. appareat... placatus] videatur placatus GrA.
7. maiestate creditis GrA.
8. ipsum... permanere] vobiscum manere, usque in finem saeculi GrA.
9. eius] suam GrA / laeti valeatis experire] sentiatis GrA.

10-11. Benedicat vos... Spiritus Sanctus] Quod ipse praestare dignetur qui cum Patre *GrA*.

■ 4-5. Cf. *Lc* 24,36,49. *Ioan* 20, 19-23. *Mc* 16,14.

8-9. Cf. *Mt* 28,20.

○ *CorB*, n° 281.

MR 111 (Bs De Spiritu Sancto)

- 1 Deus, Pater luminum, qui (hodierna die) discipulorum
- 2 mentes Spiritus Paracliti infusione dignatus est illustrare,
- 3 sua vos faciat benedictione gaudere,
- 4 et perpetuo donis eiusdem Spiritus abundare. R/ Amen.
- 5 Ignis ille, qui super discipulos mirandus apparuit,
- 6 corda vestra ab omni malo potenter expurget,
- 7 et sui luminis claritate perlustret. R/ Amen.
- 8 Quique dignatus est in unius fidei confessione
- 9 diversitatem adunare linguarum,
- 10 in eadem fide perseverare vos faciat,
- 11 et per illam a spe ad speciem pervenire concedat. R/ Amen.
- 12 Benedicat vos omnipotens Deus,
- 13 Pater, et Filis, et Spiritus Sanctus. R/ Amen.

* GrA 1762 "Benedictio in Pentecosten".

1. Pater luminum *om GrA*.
2. inlustrare *GrA*.
3. sua vos faciat benedictione gaudere] faciat vos sua benedictione 4.
- et perpetuo... abundare] et eiusdem Spiritus donis exuberare *GrA*.
5. Ille ignis *GrA* / mirandus *om GrA*.
6. corda vestra... expurget] peccatorum vestrorum sordes expurget *GrA*.
7. luminis claritate perlustret] luminis infusione, corda vestra perlustret *GrA*.
- 8-9. in unius fidei... linguarum] diversitatem linguarum in unius fidei confessione adunare *GrA*.
10. in eadem fide perseverare vos faciat] in eadem vos faciat fide perseverare *GrA*.
11. illam] hanc *GrA* / ab *GrA* / concedat *om GrA*.
- 12-13. Benedicat vos... Spiritus Sanctus] Quod ipse praestare dignetur cuius regnum *GrA*.

- 1. *Iac* 1,17.
- 5. Cf. *Act* 2,3.
- 9. Cf. *Act* 2,4-11.
- 10-11. Cf. *2 Cor* 5,7.
- 11. Cf. *1 Cor* 13,12.
- *CorB*, n° 948.

BIBLIOGRAFÍA³

- AGRELO S., *La simbología de la luz en el "Sacramentario Veronense"* (Romae, [Pars dissertationis ad Lauream], 1975).
- ALFONSO P., *L'eucologia romana antica. Lineamenti stilistici e storici* = Monografie liturgiche 2 (Subiaco 1931).
- ASHWORT H., *Praefationum fontes novarum liturgici, biblici et patristici*, en *EL* 82 (1968) 430-444.
- - -, *Les sources patristiques du nouveau Missel Romain*, en *QL* 52 (1971) 295-304.
- AUGÉ M., *Principi di interpretazione dei testi liturgici*, en S. MARSILI (ed), *Anàmnesis. Introduzione storico-teologica alla Liturgia. 1. La Liturgia, momento nella storia della salvezza* (Torino 1974) 159-179.
- - -, *Le collette del tempo pasquale*, en *Liturgia* 5 (1971) 331-334.
- AVERY R., *A Preview of the New Prefaces*, en *Worship* 42 (1968) 514-531; 587-608.
- - -, *Interprétation de quelques oraisons du Missel Romain*, en *EL* 79 (1965) 169-181; 80 (1966) 5-20.
- BISHOP E., *On the Early Texts of the Roman Canon*, en IDEM., *Liturgica historica. Papers on the Liturgy and religious life of the Western Church* (Oxford 1928) 77-115.
- BLAISE A., *Manuel du latin chrétien* (Strasbourg 1955).
- - -, *Dictionnaire latin-français des auteurs du Moyen-âge. Lexicon latinitatis Medii Aevii, praesertim ad res ecclesiasticas investigandas pertinens* = Corpus Christianorum, Continuatio Medievalis (Turnholti 1975).

³ La presente bibliografía es una selección de los títulos más importantes y de carácter general para un estudio hermenéutico de la eucología. No contiene, pues, trabajos monográficos sobre los diferentes términos del vocabulario latino pascual. Por lo que se refiere a las fuentes ya fueron presentadas en la segunda parte de nuestro estudio.

- BLAISE A.-CHIRAT H., *Dictionnaire latin-français des auteurs chrétiens* (Strasbourg[-Paris] 1954) (reimpresión anastática con "Addenda et Corrigenda": Turnhout 1967).
- BLAISE A. (DUMAS A.), *Le vocabulaire latin des principaux thèmes liturgiques* (Turnhout 1966).
- BOTTE B., *Le canon de la messe romaine. Edition critique. Introduction et note = Textes et études liturgiques 2* (Louvain 1935).
- - -, "Paschalibus initiata mysteriis", en *EL* 61 (1947) 77-87.
- BOTTE B.-MOHRMANN CH., *L'ordinaire de la Messe. Texte critique. Traduction et études* (Paris-Louvain 1953).
- BRUYLANTS P., *Les oraisons du Missel Romain. Texte et histoire. I. Tabulae synopticae fontium Missalis Romani. Indices. II. Orationum textus et usus juxta fontes*, 2 vols. = *Études Liturgiques 1* (Louvain 1952) (reimpresión anastática en 1965).
- CABIÉ R., *La Pentecôte. L'évolution de la Cinquantaine pascalle au cours des cinq premiers siècles* = *Bibliothèque de Liturgie* (Tournai² 1968).
- CAPELLE B., *La préface de l'Ascension*, en *QLP* 21 (1936) 73-83.
- - -, *Beiträge zu römischen Orationen*, en *JLW* 11 (1931) 35-45.
- CATTANEO E., *Il culto cristiano in Occidente. Note storiche* (Roma³ 1978).
- COMBALUZIER F., *Liturgie et vocabulaire du latin chrétien*, en *EL* 76 (1962) 162-165.
- COSERIU E., *Principios de semántica estructural* = *Biblioteca Románica Hispánica. II. Estudios y ensayos 259* (Madrid² 1981).
- CZLAPA S., *L'orazione "Super Oblata" nel suo sviluppo storico fino al Concilio Vaticano II. Rassegna delle opinioni in merito e studio teologico-liturgico* (Roma, [tesis doctoral], 1974).
- , *Struttura e contenuto teologico delle "super oblata"* (Roma, [tesis doctoral], 1974).
- CHAVASSE A., *Le sacramentaire dans le groupe dit "Gélasien du VIIIe siècle". Une compilation raisonnée. Étude des procédés de confection et Synoptiques nouveau modèle*, 2 vols. = *Instrumenta Patristica 14A y 14B* (Steenbrugis 1984).
- DELL'ORO F., *Indices sacramentarii Bergomensis et Eriberti*, en *EL* 77 (1963) 109-114.
- DESHUSSES J.-DARRAGON B., *Concordances et tableaux pour l'étude des grandes sacramentaires*, 6 vols. = *Spicilegii Friburgensis Subsidia 9-14* (Fribourg 1982-1983).
- DILWORTH M., *The vocabulary of christian latin*, en *The Clergy Review* 51 (1966) 348-368; 429-447.
- DUMAS A., *Les préfaces du nouveau missel*, en *EL* 85 (1971) 16-28.
- - -, *Pour mieux comprendre les textes liturgiques du Missel romain*, en *N* 6 (1970) 194-213.

- , *Le orazioni del Messale. Criteri di scelta e di composizione*, en RL 58 (1971) 92-102.
- , *Les sources du Missel Romain*, en N 7 (1971) 37-42; 74-77; 94-95; 134-136; 276-280; 409-410.
- DURIG W., *Die Erforschung der lateinisch-christlichen Sakralsprache. Ein Bericht über den gegenwärtigen Stand der liturgietheologischen Philologie*, en LJ 1 (1951) 32-47.
- EIZENHÖFFER L., *Canon Missae Romanae. Pars I. Traditio, textus* = RED, Series minor, subsidia studiorum 1 (Roma 1954).
- ELLEBRACHT M. P., *Remarks on the vocabulary of the ancient orations in the Missale Romanum* = LCP 18 (Noviomagi² 1966).
- FERRETTI W., *Le orazioni "post communionem" de tempore nel nuovo Messale Romano*, en EL 84 (1970) 323-341.
- FORCELLINI A.-CORRADINI F.-PERIN J., *Lexicon totius latinitatis*, 6 vols. (Patavii⁴ 1940).
- FRANCESCONI G., *Una lettura teologico-liturgica dei prefazi pasquali del Messale Romano*, en RL 62 (1975) 207-229.
- GAMBER K., *Codices liturgici latini antiquiores*, 2 vols. = Spicilegii Friburgensis Subsidia 1 (Freiburg Schweiz² 1968).
- GUELLEN J., *Le style de la langue liturgique*, en LMD n° 86 (1966) 141-151.
- HÄNGGI A.-PAHL I. (edd), *Prex eucharistica. Textus e variis liturgiis antiquioribus selecti* = Spicilegium Friburgense 12 (Fribourg Suisse 1968).
- HENNIG J., *Zum Neuvokabular des Missale Romanum 1970*, en Heiliger Dienst, 25 (1971) 156-161.
- JANICKI J., *Le orazioni "Super Oblata" del ciclo "de Tempore" secondo il "Missale Romanum" di Paolo VI. Avviamento ad uno studio critico-teologico* (Roma, [tesis doctoral], 1977).
- KACZYNSKI R. (ed), *Enchiridion Documentorum Instaurationis Liturgicae I* (1963-1973) (Torino 1976).
- , *Enchiridion Documentorum Instaurationis Liturgicae II* (4.12.1973-4.12.1987) (Roma 1988).
- KROSNICKI T. A., *Ancient patterns in modern prayers* = The Catholic University of America. Studies in Christian Antiquity 19 (Washington DC, 1973).
- LAUSBERG H., *Manual de Retórica literaria*, 3 vols. = Biblioteca Románica hispánica 15 (Madrid 1966).
- LINSEN H., *Entwicklung und Verbreitung einer liturgischen Formelgruppe*, en JLW 8 (1928) 1-75.
- LODI E., *Enchiridion euchologicum fontium liturgicorum* (Roma 1979).

- LÓPEZ MARTÍN J., *El don de la Pascua del Señor. Pneumatología de la Cincuentena Pascual del Misal Romano* = Publicaciones de la Facultad Teológica del Norte de España. Sede de Burgos 39 (Burgos 1977).
- MALUNOWICZOWNA L., *Dictionnaires et vocabulaires particuliers consacrés aux auteurs chrétiens anciens*, en *Roczniki Teologiczne Kanoniczne* (Lublin) 18 (1971) 118-123.
- MANZ G., *Ausdrucksformen der Lateinischen Liturgiesprache bis im Elfte Jahrhundert* (Beuron, [als Manuskript], 1941).
- MAERTENS T.-HERBECQ M., *Les oraisons du Missel de l'Assemblée chrétienne* (Bruges 1964).
- MARSILI S., *Il "tempo liturgico" attuazione della storia della salvezza*, en *RL* 57 (1970) 207-235.
- MIAZEK J., *La "Collecta" del "Proprium de Tempore" nel "Missale Romanum" di Paolo VI. Avviamento ad uno studio critico-teologico* (Roma, [tesis doctoral], 1977).
- MIR J. M., *Latinitas christianorum propria*, en *Latinitas* 19 (1971) 233-248; 20 (1972) 10-20; 180-200.
- MOELLER E., *Les bénédictions solennelles du nouveau missel romain*, en *QL* 52 (1971) 317-325.
- - -, *Corpus Benedictionum pontificalium*, 4 vols. = CCL 162, 162A, 162B y 162C (Turnholti 1971-1979). Sigla = CorB.
- - -, *Corpus Praefationum*, 5 vols. = CCL 161, 161A, 161B, 161C y 161D (Turnholti 1980-1981). Sigla = CorP.
- MOHRMANN CH., *Études sur le latin des chrétiens. I. Le latin des chrétiens* = Storia e Letteratura. Raccolta di studi e testi 65 (Roma² 1961).
- - -, *Études sur le latin des chrétiens. II. Latin chrétien et médiéval* = Storia e Letteratura. Raccolta di studi e testi 87 (Roma 1961).
- - -, *Études sur le latin des chrétiens. III. Latin chrétien et liturgique* = Storia e Letteratura. Raccolta di studi e testi 103 (Roma 1965).
- - -, *Études sur le latin des chrétiens. IV. Latin chrétien et latin médiéval* = Storia e Letteratura. Raccolta di studi e testi 143 (Roma 1977).
- MORLOT F., *Vocabulaire de la liturgie pascale de la Septuagésime à la Pentecôte*, en *Paroisse et Liturgie* 49 (1967) 2-36.
- NAKAGAKI F., *Metodo integrale. Discorso sulla metodologia nell'interpretazione dei testi eucologici*, en A. CUVA (ed), *Fons vivus. Miscellanea liturgica in memoria di don Eusebio Maria Vismara* = Bibliotheca Theologica Salesiana. Series I, Fontes 6 (Zurich 1971) 269-286.
- OCHOA X., *Index verborum cum documentis Concilii Vaticani Secundi* (Roma 1967).
- PARDO A. (ed), *Documentación litúrgica posconciliar. Enchiridion* (Barcelona² 1992).

- PFLIEGER A., *Liturgicae orationis concordantia verbalia. Prima pars: Missale Romanum* (Roma 1964).
- RAFFA V., *Le orazioni sulle offerte del Proprio del Tempo nel nuovo Messale*, en *EL* 84 (1970) 299-322.
- SALMON P., *Les protocoles des oraisons du Missel Romain*, en *EL* 45 (1931) 140-147.
- SANDERS G.-VAN UYTFANGHE M., *Bibliographie signalétique du latin des chrétiens* = *Corpus Christianorum. Lingua Patrum* 1 (Turnholti 1989). Sigla = BSLC.
- SARTORE D.-TRIACCA A. M.(CANALS J. M.), *Nuevo Diccionario de Liturgia* (Madrid² 1989).
- SCHMIDT H. A. P., *Introductio in Liturgiam Occidentalem* (Romae-Friburgi BrisgBarcinone [editio phototypica] 1962).
- SIFFRIN P., *Konkordanztabellen für Sacramentarium Veronense* (Roma 1958).
- - -, *Konkordanztabellen zu den lateinischen Sakramentariun. II: Liber Sacramentorum Romanae Aecclesiae* (Cod. Vatican. Regin. lat. 316) *Sacramentarium Gelasianum* = RED, Series minor, Subsidia Studiorum 5 (Roma 1959).
- , *Konkordanztabellen zu den lateinischen Sakramentarien. III: Missale Gothicum* (Vat. Reg. lat. 317) = RED, Series minor, Subsidia Studiorum 6 (Roma 1961).
- SCHNITKER T. A.-SLABY W. A., *Concordantia verbalis Missalis Romani. Partes euchologicae* (Münster Westfalen 1983).
- TRIACCA A. M., *La strutturazione eucologica dei prefazi. Contributo metodologico per una loro retta esegesi (in margine al nuovo "Missale Romanum")*, en *EL* 86 (1972) 233-279.
- TRIACCA A. M.-FARINA R., *Studio e lettura dell'eucologia. Note metodologiche*, en C. GHIDELLI (ed), *Teologia, Liturgia, Storia. Miscellanea in onore di Carlo Manziana Vescovo di Crema* (Brescia 1977) 197-224.
- VACANDARD E., *Le cursus: son origine, son histoire, son emploi dans la Liturgie*, en *Revue des questions historiques* 78 (1905) 59-102.
- VAGAGGINI C., *EL sentido teológico de la liturgia. Ensayo de liturgia teológica general* = BAC 181 (Madrid² 1965).
- WARD A.-JOHNSON C., *The Prefaces of the Roman Missal. A source compendium with concordance and indices* (Rome 1989).

ÍNDICE ALFABÉTICO DE LOS TEXTOS

Nº del MR⁴

Ab omni nos, qs, Dne, vetustate purgatos, sacramenti Filii tui	15
Adesto, qs, Dne, familiae tuae, et dignanter impende, ut, quibus	75
Adveniat nobis, qs, Dne, virtus Spiritus Sancti, qua voluntatem	83
Annua recolentes mysteria, quibus per renovatam originis dignitatem .	57
Annue, Dne, nostris precibus miseratus, ut, sicut de praeteritis	96
Annue nobis, qs, Dne, ut, quemadmodum mysterio resurrectionis	59
Ascendant ad te, Dne, preces nostrae cum oblationibus hostiarum	36
 Benedicat vos omnipotens Deus, cuius Unigenitus hodierna die	110
Benedicat vos omnipotens Deus, hodierna interveniente sollemnitate	109
 Communicantes, et (noctem sacratissimam) diem sacratissimum	104
Communicantes, et diem sacratissimum celebrantes, quo Dominus noster ...	105
Communicantes, et diem sacratissimum Pentecostes celebrantes	106
Concede, misericors Deus, ut, quod paschalibus exsequimur institutis .	54
Concede, qs, Dne, semper nos per haec mysteria paschalia gratulari	23
Concede, qs, omnipotens Deus, ut paschalis perceptio sacramenti	27
Continua, qs, Dne, quos salvasti pietate custodi	21
 Deus, cuius Filius ad caelos ascendens Apostolis Sanctum Spiritum	67
Deus, cuius gratia iusti ex impiis et beati efficimur ex miseris	78
Deus, cuius mysteriis mundamur et pascimur, tribue, qs, ut eorum	93
Deus, innocentiae restitutor et amator, dirige ad te tuorum corda	76
Deus misericordiae sempiternae, qui in ipso paschalis festi recursu	25
Deus, Pater luminum, qui (hodierna die) discipulorum mentes Spiritus .	111
Deus, per quem nobis et redemptio venit et praestatur adoptio	32
Deus, qui ad aeternam vitam in Christi resurrectione nos reparas	64
Deus, qui ad aeternam vitam in Christi resurrectione nos reparas, da ...	74
Deus, qui credentes in te fonte baptismatis innovasti, hanc	81
Deus, qui credentes in te populos gloriae tuae largitate multiplicas	22
Deus, qui diversitatem gentium in confessione tui nominis adunasti	16

⁴ El estudio crítico etiológico de los textos 1 al 55 se contiene en *Isidorianum* 5 (1994) 31-77. Los demás en el presente artículo.

Deus, qui Ecclesiae tuae caelestia dona largiris, custodi gratiam	51
Deus, qui Ecclesiam tuam nova semper prole multiplicas	7
Deus, qui errantibus, ut in viam possint redire, veritatis tuae	71
Deus, qui et libertatis nostrae auctor es et salutis, exaudi	63
Deus, qui fidelium mentes unius efficis voluntatis, da populis	72
Deus, qui hanc sacratissimam noctem gloriae dominicae resurrectionis..	1
Deus, qui hodierna die, per Unigenitum tuum, aeternitatis nobis	4
Deus, qui humanam naturam supra primae originis reparas dignitatem ..	60
Deus, qui in Filii tui humilitate iacentem mundum erexisti	53
Deus, qui nobis aeternitatis aditum glorificatione Christi tui	91
Deus, qui nos, per huius sacrificii veneranda commercia, unius	33
Deus, qui nos resurrectionis dominicae annua sollemnitate laetificas	13
Deus, qui paschalia nobis remedia contulisti, populum tuum	10
Deus, qui per resurrectionem Unigeniti sui dignatus est vobis	108
Deus, qui populum tuum tuae fecisti redemptionis participem	61
Deus, qui pro nobis Filium tuum crucis patibulum subire voluisti	62
Deus, qui renatis ex aqua et Spiritu Sancto caelestis regni pandis	73
Deus, qui sacramento festivitatis hodiernae universam Ecclesiam tuam	48
Deus, vita fidelium, gloria humilium, beatitudo iustorum	58
 Ecclesiae tuae, misericors Deus, concede propitius, ut, Sancto	86
Exaudi, Dne, preces nostras, ut, quod tui Verbi sanctificatione	65
Exaudi, Dne, preces nostras, ut redemptionis nostrae sacrosancta	18
Exaudi nos, Deus, salutaris noster, ut per haec sacrosancta mysteria	43
Exaudi nos, omnipotens Deus, et familiae tuae corda	12
Exuberet, qs, Dne, mentibus nostris paschalis gratia sacramenti	9
 Fac nos, omnipotens Deus, hos laetitiae dies, quos in honorem	35
Fac nos, omnipotens Deus, sanctis exsultare gaudiis, et pia	38
Fac nos, qs, omnipotens Deus, Domini resurgentis praedicare virtutem	55
 Gratiam tuam nobis, Dne, semper accumulet divini participatio	88
Gregem tuum, Pastor bone, placatus intende, et oves	31
 Haec nobis, Dne, munera sumpta proficiant, ut illo iugiter Spiritus	47
Hanc igitur... quam tibi offerimus pro his quoque, quos regenerare	107
Hostias populi tui, qs, Dne, miseratus intende, et, ut tibi	92
Hostias, qs, Dne, placatus assume, quas, et pro renatis gratanter	17
 Mentes nostras, qs, Dne, bonis operibus semper informa	68

Mentes nostras, qs, Dne, Spiritus Sanctus adveniens divini	95
Oblationes familiae tuae, qs, Dne, suscipe miseratus	11
Omnipotens aeterne Deus, qui nobis regeneratione baptismatis	82
Omnipotens sempiterne Deus, deduc nos ad societatem caelestium	30
Omnipotens sempiterne Deus, propensius his diebus tuam pietatem	77
Omnipotens sempiterne Deus, quem paterno nomine invocare praesumimus	52
Omnipotens sempiterne Deus, qui ad aeternam vitam in Christi	37
Omnipotens sempiterne Deus, qui in terra constitutos divina	40
Omnipotens sempiterne Deus, qui paschale sacramentum	19
Omnipotens sempiterne Deus, qui paschale sacramentum quinquaginta .	44
Omnipotens sempiterne Deus, semper in nobis paschale perfice	66
Percepta mysteria, qs, Dne, et eruditione nos instruant	90
Perfice, Dne, benignus in nobis paschalium munerum votiva commercia	20
Perpetuo, Deus, Ecclesiam tuam pio favore tuere, ut paschalibus	6
Populo tuo, qs, Dne, adesto propitius, et, quem mysteriis	34
Populum tuum, qs, Dne, intueri benignus, et, quem aeternis	24
Praesentia munera, qs, Dne, Spiritus tui benedictione perfunde	46
Praesta, qs, Dne, ut, secundum promissionem Filii tui, Spiritus	49
Praesta, qs, omnipotens Deus, ut claritatis tuae super nos splendor	45
Praesta, qs, omnipotens Deus, ut, qui gratiam dominicae	79
Praesta, qs, omnipotens Deus, ut, qui paschalia festa peregrimus	94
Praesta, qs, omnipotens Deus, ut, qui resurrectionis dominicae	56
Praesta, qs, omnipotens et misericors Deus, ut Spiritus Sanctus	85
Propitius, Dne, qs, haec dona sanctifica, et, hostiae spiritalis	69
Sacrificia, Dne, paschalibus gaudiis exsultantes offerimus	5
Sacrificia nos, Dne, immaculata purificent, et mentibus nostris	84
Sacrificium, Dne, pro Filii tui supplices venerabili nunc ascensione	39
Semper exsultet populus tuus, Deus, renovata animae iuventute	28
Spiritum nobis, Dne, tuae caritatis infunde, ut, quos sacramentis	3
Spiritus tuus, qs, dne, spiritalia nobis dona potenter infundat	89
Sumpsimus, Dne, sacri dona mysterii, humiliter deprecantes	70
Supplicationibus nostris, Dne, adesto propitius, ut, sicut humani	41
Suscipe, Dne, fidelium preces cum oblationibus hostiarum	42
Suscipe munera, Dne, qs, exsultantis Ecclesiae, et, cui causam	29
Suscipe, qs, dne, sacrificia tuis instituta praeceptis	87
Suscipe, qs, Dne, hostias redemptionis humanae, et salutem nobis	14
Suscipe, qs, Dne, munera tuorum propitius populorum	8

Suscipe, qs, Dne, plebis tuae, (et tuorum renatorum) oblationes	26
Suscipe, qs, Dne, preces populi tui cum oblationibus hostiarum	2
Tribue nobis, qs, dne, misteriis paschalibus convenienter aptari	80
VD Ipse enim verus est Agnus qui abstulit peccata mundi	97
VD Per quem in aeternam vitam filii lucis oriuntur, et fidelibus	98
VD Qui, oblatione corporis sui, antiqua sacrificia in crucis	101
VD Qui post resurrectionem suam omnibus discipulis suis manifestus ..	103
VD Qui se pro nobis offerre non desinit, nosque apud te perenni	99
VD Quia Dominus Iesus, Rex gloriae, peccati triumphator et mortis ...	102
VD Quia, vetustate destructa, renovantur universa deiecta, et vitae	100
VD Tu enim, sacramentum paschale consummans, quibus, per Unigeniti	50